

DAMIAN STĂNOIU

Alegere de stareță

DAMIAN STĂNOIU

Alegere de stareță

EDITURA DARCLÉE

București, 2017

bătu tare la ușă, apoi intră cu sfială, ținând un petec dintr-un jurnal în mână.

— O telegramă pentru părintele protopop! Neonila se ridică brusc, luă hârtia, își drese mustățile și barba – vorba vine – cu gesturile părintelui Grigorie Seltea și citi tare:

Vi se aduce la cunoștință că am însărcinat pe maica Aftusa să țină loc de stareță până la alegere.

Ilarion Episcopul.

La pronunțarea numelui Aftusei, Fevronia se ridică fâstăcită de pe pat și rămase cu gura căscată, până când Neonila termină lectura. Apoi dete un țipăt și căzu leșinată în brațele Domnicăi și ale Cristinei, în vreme ce sora Rița scoase din drâmbă un sunet din cale-afară de caraghios.

Necazul bieteii Aftusa fu așa de bine imitat, că râsul stârnit amenința să nu se mai curme. Până interveni glasul autoritar al gazdei:

— Iscoada are cuvântul!

Maica Domnica, o călugăriță scundacă, de vreo douăzeci și patru sau vreo treizeci și opt de ani, cu ochii mici și șireți, își strânse buzele ca să acopere dinții mărunți și albi, fixă vederea în vârful nasului și-și dădu raportul.

— Preacuvioasă maică Teracotă, veți binevoi a lua la cunoștință că, în cele trei zile de când nu ne-am mai văzut în preacinstita chilie a preacuvioșiei-voastre, s-au întâmplat următoarele:

Popa Niculae și-a cumpărat culion nou.

Părintele duhovnic s-a certat cu maica Emilia, ucenița sfinției-sale, pentru pricina că a găsit în ciorba

de fasole două boabe de porumb, două de năut și un pai de mătură; iar în iahnia de praz cinci fire de păr, de aceeași lungime și de aceeași culoare cu cel din capul cuvioșiei-sale maicii Emilia.

Maica Emilia s-a certat cu părintele duhovnic fiindcă a venit acasă netreaz și a intrat fără să-și scuture cizmele și căciula de zăpadă.

Domnișoara Lucreția, a popii Niculae, prinsă fiind de viscol cam pe-aproape de școală, s-a abătut în cancelaria domnului învățător Dănac și n-a ieșit până nu s-a încredințat, din mișcarea copacilor, că oricât ar întârzia, nici vântul nu se mai ostenește, nici ninsoarea nu se mai rărește.

Purceaua părintelui Niculae a născut opt godăcei: șase băieți și două fete. Să-i trăiască!

Șoșonii cei noi ai maicii Iulita au fost trimiși de către domnul judecător, prin domnul Niculae Iapă.

Domnul Călin, cotoiul maicii Dosiftea, era să se îneece cu un os de pește.

Maica Sofronia a fost la Sărindar fără blagoslovenie. A stat acolo, din pricina viscolului, două zile și trei nopți.

Pe maica Evloghia o doare o măsea și pe maica Tavifta o înjunghie trei coaste.

Maica Evdochia a bârfit pe maica Nectaria; maica Pelaghia – pe maica Paisia; maica Elisaveta – pe maica Ruvima, iar maica Raisia – pe părintele duhovnic.

Maica stareță a încetat din viață, iar maica Aftusa și cu maica Zenaida și cu maica Tomaida au fost numite locțiitoare.

Maicii Arsenia i-a pierit o rață, iar maicii Neonila Scăianu, care se află de față, i-a fătat pisica...

— A născut, soro! o îndreptă Neonila, în răsul celorlalte. Numai vacile și iepele și oile fată. Pisicile sunt cucoane mari; ele se cheamă că nasc.

— Mă rog, a fost cucoana moașă de față? întrebă Domnica, făcând cu ochiul.

— Nu.

— Dacă nu, atunci înseamnă c-a fătat. Numai când moașa satului se găsește prezentă se numește că e naștere.

— Da' bine, măicuță Neonilo, întrebă sora Rița nedumerită, ce rost a avut pisica sfinției-tale să fete la vremea asta? Că, după câte am auzit și după câte știu, mâțele iau pui în săptămâna brânzei...³

— Stai să te luminez eu, sări maica Fevronia. E drept că pisicile iau pui, după cum zici, în săptămâna brânzei, însă ele țin sarcina un an... dacă nu și mai bine...

— Nu-i adevărat! o contrazise Domnica. Nicio lighioană nu ține mai mult de nouă luni.

— Ba cum nu? se opuse Neonila. Părinții mei aveau capre și țin bine minte, cu toate că am plecat de-acasă la vârsta de opt ani, că numai o dată pe an le ducea tata la țăp. Îmi pare că toamna. Ceea ce înseamnă că ele țin sarcina un an încheiat...

— Stați, soro, că nu-i așa, sări și Leonida. Și caprele, ca și vacile, după ce fată trebuie să mai stea o vreme că să-și

³ Săptămâna de dinaintea începerii postului Paștelui, în care este dezlegare la produsele lactate.

crească puii și să dea stăpânilor lapte, că nimeni nu le ține la bățatură numai pentru iezi și pentru viței.

— Să zicem că maica Leonida are dreptate, conveni sora Rița, dar cum rămâne cu pisica maicii Neonila? Din două una; ori a ținut sarcina un an și două săptămâni, ori... n-a mai așteptat săptămâna brânzei...

— Ce tot îi dai, Rițo, cu săptămâna brânzei? interveni și maica Harisia, de după ușă. Iacă, ne găsim către sfârșitul săptămânii întâia din post și nunta de la mine din pod nu s-a mai isprăvit...

— Vai, ce nelegiuite! oftă sora Cristina, întețind și mai mult hazul.

— Cred că pe puțin douăzeci de pisici se perindă pe la mine, continuă Harisia. Toată nopticica nu pot să închid ochii din pricina lor. Miau și miau și iar miau! Iar când mi-ți țipă câte una, ți se zbârlește părul. Știi bine că e mătăș și totuși îți faci cruce ca de Dracu.

— Ferice de ele! oftă Fevronia, închizând dintr-un ochi.

— Nicio fericire! Să le vezi dimineața când pleacă, zici că toată noaptea au tras la jug. Unele stau să pice de osterite ce sunt; altele jumulte, pline de praf și de păianjeni. Ba le-am văzut și pline de sânge pe bot, pe urechi, pe picioare, de parcă ar fi fost în război, nu altceva. Ieșea într-o zi Lința Gligheriei făcută harcea-parcea. Dar Mița voastră, Cristino? Nici nu gândeai c-o să mai trăiască până-n seară.

— Acuma s-a îndreptat, c-a mâncat cârnați...

— Mă miram eu de ce a slăbit Iepurică al nostru așa! se tângui sora Rița, făcând pe Leonida să-și astupe ochii cu mâinile.

— Da' de unde Iepurică? sări Harisia. Vine Călin al Dosifteei, știți bursucul ăla vânătul. Îmi pare că într-o seară

se adunaseră mai mulți, c-a fost o bătălie în pod, de credeai că e pe front! Am găsit dimineața patru oale și șase străchini făcute zob. Bănuiesc că venise în vizită și vârgatul ăla de la ocol, și unul bălan din sat, al judecătorului mi se pare. Că tot i-am văzut dând târcoale pe lângă gard. Dar i-a răzbit al Glicheriei, că din seara aia nu i-am mai zărit.

— Ferice de el! oftă Fevronia, lovind pe vecină cu coatele. Am să-i zic maicii Glicheria, să-i schimbe numele: să-l cheme Sultan, ori Pașa... Ce nume e ăla, Călin?

— Ia, vă rog, să isprăviți cu astfel de glume, interveni Macrina, convinsă că toată lumea s-a săturat de râs. Avem de pus la cale lucruri mai serioase. Să vedem dacă, în zăpăceala ceasului de față, am putea fi și noi de vreun folos sfintei noastre mânăstiri. A voit Cel milostiv să rămânem orfane de maica noastră cea bună și cea iertătoare. Și tot cu voia sfinții-ei-sale o să ne alegem alta, că fără cap și fără cârmă nu putem să rămânem. Până una-alta însă, Scaraoschi, care va fi dănțaluit cu tot Tartanul când i-a sosit vestea că la Tămâioara e rost de nițică intrigă, a trimis draci iscusiți, cu poruncă strașnică să turbure obștea și pe cei mai mari, nedându-se îndărăt nici de la crimă de va fi nevoie. Că dacă n-ar fi așa, nici părintele exarh n-ar fi damblagit, nici părintele vicar n-ar trage să moară pe pat de spital. Și nici ramolitul ăla de episcop – să mă ierte Dumnezeu! – n-ar fi încurcat treburile așa. Pesemne că dracul cel mai iscusit a fost așezat chiar în palatul sfintei episcopii. Dar nici afurisiții care s-au aciuiat la Zenaida și la Tomaida nu sunt proști, cu toate că ele nu prea ar fi simțit nevoie de ajutor drăcesc ca să întoarcă lumea pe dos. Barem la părintele Flavian bănuiesc că o fi sosit chiar aghiotantul lui Scaraoschi, că el e mai tare la fire; afară de dracul beției, altul nu-l poate birui cu una, cu două, ca să facă rău...

— Eu cred, luă vorba sora Rița, că și la măicuța Zenaida a venit tot un aghiotant, că unuia mai mic, cât de drac ar fi fost, nu i-ar fi trăsnet prin cap s-o învețe ce mi-au auzit urechile...

— Să ne spui tot, porunci Macrina, că vorbă din gura noastră n-o să se audă. Dar tot, ca să știm ce să facem. Până acuma am fost socotite numai bune de răs, de ghicit și de glume; și drept e că cu lucruri serioase nu prea ne-am tocit capul. Ei bine, avem prilejul să dăm dovadă că, atunci când necuratul își pune cortul în mânăstire, „Clubul veseliei“ e bun și de altă treabă. Vorbește, Rițo, maică.

Sora Rița se scârpină în vârful nasului său cărn, ca și când ar fi vrut să-i spună „Las' că știi eu ce fac!“, privi sever la sora Cristina parcă i-ar fi dat să înțeleagă c-o așteaptă o neplăcere, ridică din umeri ca să-și ușureze conștiința și zise:

— E lată rău! Să vedeți. Cum s-a întors de la înmormântare, s-a oprit în săliță, în fața icoanei cu Judecata Viitoare, a făcut câteva cruci până la pământ și, oftând ca după potop, și-a ridicat ochii în tavan și a zis: „Doamne, Doamne! Adevărat vorba aia: că atunci când vrei să pierzi pe cineva, îi iei mai întâi mințile! Păi episcop e ăsta? Doamne, Maica Domnului, proastă sunt și săracă de fapte bune mă aflu înaintea voastră, dar îndrăznesc fiindcă mă doare sufletul din mine de soarta acestui sfânt locaș. Rogu-vă să-mi dați o mână de ajutor, că sunt femeie slabă și nici pungă n-am de risipit, ca să pot să biruiesc puterile întunericului și să mă pun în slujba casei voastre, după zisa proorocului: «Râvna casei tale m-a mâncat...»“. Aci, pesemne, că ori vreun drac s-a strâmbat la sfinția-ei, ori sfântul Arhanghel o fi mișcat sabia, că numai ce-o văz că se schimbă la față și intră repede în casă. Sar eu și-i scot blana, sare maica Varvara și-i trage

șoșonii; eu o frec pe mâini, măicuța o freacă pe picioare și sfinția-ei nu zicea nimic. Ofta rar și scurt, de credeai că i se rupe ceva de la ficați. „Ți-e rău, măicuță?“, o întreb eu, așa că s-o mai scot din gânduri. „Mi-e rău, Rițulico! Mă doare și o parte din trup, se vede c-am răcit pe drum, dar mai rău mă doare la inimă de câte văd și de câte aud...“ „Să-ți facem un ceai, măicuță?“, o mai întreb eu cu milă și cu dragoste. „Ba să faceți trei, zice sfinția-ei, că, uite, avem musafiri.“ Când întorc capul, Glicheria și cu Veniamina intrau cu zorul pe ușă. „Văzurăți, surioarelor, minte de episcop?“, le întâmpină măicuța moțâind a nenorocire. „Norocul maicii Aftusa“, zise Veniamina scărpinându-se pe lângă nas. „Ce Aftusa?“, sare măicuța Zenaida. „Glafira, fetelor, că pentru ea s-a dat mânăstirii lovitura asta de măciucă, nu pentru mototoala de bătrână. Degeaba prietenia ei, a Glafirei, cu popa Costin? Ehe! Or înșela ei pe Dracul, dar pe mine nu mă înșală!“ Maica Glicheria se mai lungește de-o șchioapă, își mai plimbă limba pe creștătura buzei de sus, apoi zice: „De șase ori a fost pe la ele vara trecută.“ „Ce de șase?“, se întâlnește măicuța. „N-ai numărat tu bine...“ „Dacă ar ști șeful de ocol, i-ar lua aparatul de radio înapoi“, glăsuiește și Veniamina, tot cu mâna la neg. Ah, îmi venea să mă dau pe la spatele ei și să i-l tai cu foarfeca! „Hm, parcă numai domnu Tică?“, face măicuța Zenaida fără să privească în ochi de rumân. „Și de judecător am simțit ceva...“ „De părintele duhovnic nu bănuieți nimic, surioarelor?“, cuteză Veniamina, fără frică de trăsnet. Măicuța Zenaida face ochii mari și fluieră ca unul care n-a avut cap să se gândească la toate. Zice: „Tii, ia să facem noi o socoteală. Părintele Flavian are șaiszeci și patru de ani, la noi slujește de vreo treizeci și doi, iar Glafira are treizeci și șase... Hm, îmi pare rău că a venit în Tămâioara după ce se

născuse Glafira...” „Ce are a face?“, sare Veniamina. „Parcă o să-i ceară cineva extractul de naștere? Și-apoi, mânăstirea Vornicului, de unde a venit părintele duhovnic, nu e așa departe de noi...” „Ai dreptate“, se bucură măicuța Zenaida. Apoi se mai gândește nițel, cu arătătorul la falcă, tușește tare, ca și când ar fi avut nevoie de curaj ori de cine știe ce glas, și zice: „Știți ce, fetelor? Să facem pe dracu în patru, numai și numai să izbutim. E în joc viitorul mânăstirii... Dacă vor veni altele la cârmă, se duce Tămâioara de râpă. Așa că uite ce m-am socotit: să vă duceți la una din voi, care are hârtie și cerneală, și să scriți trei anonime: una nevastei judecătorului, alta preotesei părintelui Costin și a treia episcopului. Iar mâine până în ziuă tu, Veniamino, să iei pe Niculae Iapă și gerul în nas și să te duci la văru-meu Filip, să-i povestești batjocura ce ne-a făcut-o preasfinția-sa și să-i spui că-l rog să publice la *Vocea județului*. M-aș repezi eu, dar nu mă simt bine... Doar nu m-o pedepsi Dumnezeu să mă îmbolnăvesc tocmai acu!” „Dar cu Tomaida ce facem?“, își aduce aminte lungana, la plecare. „Că dușmanul nostru ăl mare tot ea rămâne.“ „Ai dreptate“, o aprobă maica, frecându-se la partea răcită. Apoi, după ce se mai gândi o țârică: „Măi fetelor, eu am băgat de seamă că sora Cristina cam aduce cu domnul Anton Spîneanu... dacă nu și cu Costandin Colească. Să dăm zvonul că e făcută cu unul din ei...”

— Să-i fie rușine! strigă Cristina izbucnind în plâns. Toată mânăstirea știe că am venit aici la vârsta de zece ani și că am părinți, frați și surori!

— Ce i-a dat Satana prin gând! se mirară toate, închinându-se și sărutând pe Cristina.

Iar Cristina, după ce-și șterse lacrimile de la ochi, o luă pe buna ei prietenă, Rița, de amândouă mâinile și zise:

— Parcă au fost vorbite, nu le-ar mai ierta Dumezeu! Tot așa a scornit și cotoroașta de Tomaida; că pe tine te-a făcut maica Zenaida cu... Niculae Iapă!

Asemănarea intrigii stârni de astă dată răsul, însoțit, firește, de cruci și de mătâni.

— Doamne Isuse Christoase, trăsnește-le pe amândouă! se rugă Neonila îngenunchind în fața candeliei.

— Ba mai bine să le dea minte, c-au îmbătrânit proaste și nebune, se rugă Domnica, izbindu-se cu fruntea de covor.

— Măicuța Zenaida zice așa, luă vorbă iarăși sora Rița: că în politică, dacă vrei să izbutești, nu trebuie să ții seamă de nimeni și de nimic. Minți, vâri intrigi pe unde poți, te faci frate chiar cu Ucigă-l-crucea, fiindcă numai un lucru contează: reușita.

— Trăsni-o-ar Maica Domnului! blestemă cuvioasa Harisia. Da' ce, noi suntem partide ca să facem politică? Noi ne alegem stareță care să ne călăuzească pașii către mântuire, nu alegem deputați, ori senatori, care să stea pe trai bun la București! Auziți ce i-a trăsni Satana prin capul ăla lătăreț!

— Hei, că parcă numai cu maica Zenaida are diavolul treabă! La fel gândește și grăiește și măicuța Tomaida, sări de colo și sora Cristina.

— Trăsni-o-ar Maica Domnului și pe ea! se închină din nou maica Harisia, urmată de maica Fevronia.

— Acuma să ne spuie și Cristina ce s-a pus la cale în casa Tomaidei, că-mi închipui că nici ea nu s-a lăsat mai prejos, porunci maica Macrina, curmând crucile, mătâniile și răsul.

— Ți-ai găsit cine să se lase! șuieră Cristina cu mutră de mătă strânsă de coadă. Că s-au întors de la înmormântare căteștrele, adică măicuța Tomaida, Chesaria și Ierofteea, vinete la față și așa de amărâte că, dacă nu zoream eu cu

gura, ar fi intrat în casă cu zăpada grămadă. Parcă se făcuse alegere de stareță și de iconoamă, se numise ecleziarhă nouă și sfințiile-lor rămăseseră cu deștu-n gură. Acuma nu știu ce-or fi vorbit până la ușă, c-au intrat ca mutele. „Să ne faci câte-o cafea“, îmi poruncește măicuța Tomaida când dă cu ochii de mine. Am priceput numaidecât că au să pună pe Chesaria să le ghicească. Dar și eu, ca să-mi bat joc de ele, am făcut cafeaua așa de groasă că n-a putut desluși cuvioasa ghicitoare decât atât: că măicuța are patru dușmani și că o să mai facă drumuri... „D-astea nici nu mă îndoiesc, zice măicuța Tomaida, că dușmani am avut întotdeauna, darmita acu în fierberea asta care e! Iar cât pentru drumuri, firește că n-am să aștept acasă să-mi pice pară mălăiață în gură.“ „Dar cine, soro, să fie ăști patru dușmani?“ „Parcă e așa greu de ghicit?“, sare putina aia de Ieroftea. „Unul e părintele Grigorie. N-ai văzut? Cum a citit telegrama, s-a și dat de partea Aftusei. Ordinul sfinției-tale, cu iscălitură, cu număr, cu ștampilă, iar telegrama nici iscălită, nici pecetluită! Și a găsit sfinția-lui că e mai tare...“ „Al doilea e chiar părintele Flavian“, sare și maica Chesaria. „N-ai văzut cum își bătu joc de amândouă?“ „Iar al treilea trebuie să fie Niculae Iapă“, îndrăznesc eu din colț, de unde cobeam. „Ba e chiar părintele Costin“, zice putina. „A știut bine de numirile care se făcuseră și totuși a stat pe capul prea sfinției-sale până i-a dat blagoslovenie să bată telegrama.“ „Iar al patrulea, și ăl mai prima“, grăiește iarăși maica Chesaria, „este negreșit Zenaida“ „Nici vorbă“, face măicuța Tomaida. „Că ori pe care ar delega-o sfânta episcopie ca să țină locul, lupta pentru stăreție tot între noi două are să se dea.“ Apoi, după ce se mai gândește nițeluș: „Fetelor, după cum știți, nimic n-am urât mai mult pe lumea asta ca zavistia și pârăciunea... Dar în asemenea

împrejurări, când chiar interesul ăl mare al sfintei mânăstiri te îndatorează s-o faci, voi fi nevoită să ies din ale mele și să lupt cu tot felul de arme. Unele călugărești, altele... mai puțin pe placul sfinților părinți. Apăi oi izbuti, apăi oi cădea, cum o fi voia Domnului. Că dacă va fi să caz, să nu-mi pară rău c-am stat cu limba legată și cu picioarele împiedicate. Mi-am pus în gând să fac și pe Dracu să se închine. Am să merg până la guvern și chiar până la regele, dacă va fi nevoie. Deocamdată să vedem ce-i de făcut cu aști patru dușmani care s-au arătat în ceașcă. Voi aveți vreun plan?“ „Eu cred“, zice Ierofteea, „că n-ar strica să lovim în maica Aftusa, prin Glafira. Și totodată și în părintele Costin. Că prea le face vizită ori de câte ori vine în mânăstire! Nu știu ce-o fi la mijloc, dar dacă am scorni ceva care să se prindă și să ne folosească și nouă, poate că, până o fi să murim, vom căpăta iertare de la Dumnezeu...“ „Să scoatem vorbă că Glafira a făcut un copil cu părintele Costin“, îndrăzni maica Chesaria, cu ochii în pământ. „Da de ce nu doi?“ sare Ierofteea. „I-a făcut morți și i-a îngropat în fundul grădinii! Că n-are să vie procororul să vază cum și ce! Iar după alegere, ne cerem iertare și de la Dumnezeu, și de la maica Glafira...“ „V-ați gândit foarte bine“, aprobă măicuța Tomaida, fără teamă de fulger și de trăsnet. „Când se fac alegeri de deputați, își scornesc fel și fel unul altuia, ca să reușească. Așa să facem și noi. Oamenii politici mint în interesul lor, dar noi scornim în sfântul interes al căsuței Domnului. Am putea de pildă să dăm zvon că Glafira e fata Aftusei, făcută cu popa Niculae; că Lucreția popii Niculae e făcută cu părintele duhovnic; că sora Rița e fata Zenaidei, făcută cu Niculae Iapă...“

— Trăsni-o-ar Maica Domnului! o blestemarkă Neonila și Harisia pe maica Tomaida.

— Apoi, continuă Cristina, după ce s-au înțeles față o anonimă și s-o trimeată la episcopie, matracucele alea douăle au plecat, iar îndată după plecarea lor, măicuța Tomaida a început să se vaiete de junghiuri în vintre. Le căpătase când a trântit-o sania. Îi zic: „Dacă nu te astâmperi, așa-ți trebuie. Și dacă te-i îmbolnăvi mai rău, să știi de la mine, măicuță, că nici Sfântul Maslu n-are să-ți ajute, că prea multă răutate ai pus la cale cu sarsailoaicele alea care s-au dus...” „Tu ești o proastă și Ioana altă proastă“, zice sfinția-ei supărată. Și dă-i pe gemete. Au și au! I-am fiert apă și i-am făcut baie de muștar, i-am făcut ceai, i-am pus cărămidă caldă, dar degeaba! Când a văzut c-o podidesc junghiurile, m-a trimis, în puterea nopții, de am adus pe sulemenita aia de moașă. Bine că nu mi-a ieșit vreun lup înainte!

— Și măicuța Zenaida s-a simțit rău după plecarea Veniaminei și a Glicheriei, zise sora Rița, mirată ca și celelalte de potriveala lucrurilor. De unde mai la început credea c-o să fie o răceală ușoară, se pomenește, nene, că începe să-i amortească o parte din trup. Țipă sfinția-ei, freac-o noi, dar fără niciun spor. Dacă vedem că nu e lucru de glumă, plec după doctoriță. Știam că rămăsese la maica Irina și am avut noroc s-o găesc tot acolo. A venit biata numaidecât și dă-i cu unsori – c-avea în traista aia a ei, dă-i cu aspirină! Îi facem și noi ceai cu rom, îi punem și ventuze, până s-a îndurat Tatăl ceresc și a mai ușurat-o. A stat domnișoara Antonescu lângă sfinția ei până a bătut clopotul pentru deșteptare. Și iacă așa!

Maicile se mirară ca de un început de pedeapsă dumnezeiască, apoi râseră, se închinară, iar se mirară, până luă cuvântul maica Harisia.

— Să mă ierte Dumnezeu, că oi vorbi cu păcat, dar îmi închipui eu că n-ar plânge prea multe maici dacă mâine dimineață cuvioasele Tomaida și Zenaïda, pofticioasele jețului stărețesc, ar lua drumul spitalului. Ba chiar pe al cimitirului. Că boala părintelui exarh și a părintelui vicar se trage numai din patima lor de mai-mărime. Adică a Tomaidei și a Zenaidei.

— Noi să nu dorim răul nimănui, grai maica Macrina făcându-și cruce, că suntem călugărițe cu scufie și cu jurământ. Dar dacă boala Zenaidei și a Tomaidei s-o lungi până după alegere, să știți că de la Dumnezeu e trimeasă. Că de-or fi ele zdravene, să nu ne vază ochii ce ne-or auzi urechile! Și chiar în pat fiind ele, n-au să se astâmpere cele patru diavolițe, ciracele⁴ lor. Așa că noi să chibzuim ce ar fi de făcut ca să scutim mănăstirea de balamuc și de ocară.

— Sora Cristina e cu planurile, se lepădă Neonila, înfricoșată oarecum de cele ce s-ar putea pune la cale.

— Ba pe Cristina și pe Rița să nu le amestecăm, hotărî maica Macrina. E vorba de călugărițele care le-au crescut și în casa cărora trăiesc și nu se cade să fie părtașe la ceea ce vom face noi.

— Eu aș zice, în prostia mea, că ar fi nimerit să le punem dinamită sub saltea, glumi maica Domnica, răspândind groază.

— Ba mai bine să le ungem cu benzină și să le dăm foc! glumi și maica Leonida. De unde să aducem noi dinamită și ce o să spunem acolo că facem cu ea? Se aprobă?

— Ho, ați căpiat? sări maica Macrina înfricoșată. De astfel de lucruri nici în glumă nu se cade să vorbiți.

⁴ Ucenice.

— Degeaba sunteți mai bătrâne, că nu vă pricepeți, le înfruntă sora Cristina. Tot eu dacă nu vă voi arăta drumul. Și iată ce m-am gândit: maicile astea, pe care vrem să le smerim, se vor pârî și se vor batjocori singure, așa că nu-i nevoie să le luăm păcatele în spinare. Altceva să facem. Sfințiile-voastre vă pricepeți aproape toate la ghicit și niciuna nu sunteți în dușmănie cu cele șase maici. Astfel că lucrul cel mai nimerit e să vă luați sculele de ghicit – care ghiocul, care cărțile, care bobii, care ceașca – și să vă duceți pe la toate, chipurile în vizită, că de ghicit o să vă roage ele singure. Maicilor Chesaria și Veniamina, care mor să fie iconoame, să le dați a înțelege că-și vor ajunge scopul, dar a doua zi după fericire au să le răstoarne cail mănăstirii în râpă, bineînțeles cu trăsură cu tot. Iar maicilor Ierofttea și Glicheria, care râvnesc după eclizerhie, să le spuneti că chiar în ziua când le va sosi numirea are să le cadă policandrul cel mare în cap. Apoi să vă duceți la maica Aftusa și să-i vârâți în minte că, dacă n-o vrea cu niciun chip să primească stăreția, n-are să-i putrezească trupul decât după douăzeci de ani de la moarte... Cât despre maica Zenaida și cu măicuța Tomaida, înfricoșați-le cu toate urgiile cerului, doar-doar le veți mai îmbuna și pe ele. Ceea ce nu prea îmi vine să cred că veți reuși. Oricum, o anonimă la episcopie tot să trimetem, ca să le dăm de minciună...

— Pentru cotoroaștele astea două care crapă după stăreție, ticluiu eu un plan... să le placă și lor, sări maica Leonida cu gura ei a mare. Dacă nu-l aprobați, calc disciplina și-l aduc singură la îndeplinire. Ascultați. Fiindcă amândouă s-au îmbolnăvit și fiindcă una a adus pe doctoriță, iar cealaltă pe moașă, noaptea târziu, să dăm sfoară în țară că... au avortat. Se aprobă?

Planul Leonidei stârni un haz nebunesc. Maicile se îmbrățișară de bucurie, unele făcură metanii la icoană, cele două surori – una uceniță a Tomaidei, iar cealaltă a Zenaidei – se priviră înspăimântate, iar Macrina nu mai știa cum să potolească zarva. În cele din urmă, după discuții înfocate, hotărâră că deocamdată să înștiințeze despre „avorturi“ numai pe preasfințitul episcop Ilarion. Și se despărțiră încredințate că, mai cu ghicitul, mai cu anonima, vor scăpa mânăstirea de turburare.

Credeți că viața în mănăstire este monotonă și că alegerea unei starețe este lucru ușor?

Credeți că numai în politică se poartă minciuna și sabotajul atunci când vine vorba să-ți scoți din cursă contracandidații electorali?

Credeți că intemperiiile iernii le pot ține în casă pe două maici trecute de a doua tinerețe?

Dacă ați răspuns afirmativ la cel puțin una dintre întrebările de mai sus, vă invităm să citiți *Alegere de stareță* și să fiți martorii peripețiilor prin care trece obștea mănăstirii Tămăioara într-un moment critic al vieții mănăstirești – moartea maicii starețe și alegerea viitoarei conducătoare.

Viața tihnită a unei mici comunități de maici din Moldova primei jumătăți de secol XX este tulburată în miez de iarnă de moartea stareței, prilej de întristare pentru călugărițele neinteresate de locul vacant și prilej de acțiune, uneori nu tocmai ortodoxă, pentru principalele candidate la postul de stareță, maicile Zenaida și Tomaida.

Alianțe, sabotaje și complicități amuzante, desfășurate pe fundalul unei narațiuni dinamice și efervescente, cu întorsături de situație la tot pasul, țin întriga uneia dintre cele mai cunoscute opere a lui Damian Stănoiu. Alegerea de stareță începe în grabă, înainte chiar ca defuncta să fi fost îngropată, și se face cu ascunzișuri, departe de mănăstire, cu misive anonime trimise forurilor superioare bisericești ori cu articole compromițătoare publicate în presă. Cu umor, dar și duioasă înțelegere a slăbiciunilor firii omenești, Damian Stănoiu conturează o frescă vie a vieții de mănăstire, caprivându-ne de la prima scenă și până la ultima.

Și ce e de făcut când nu una, nu două, ci trei călugărițe sunt numite pe postul vacant?

pret: 29 lei

www.EdituraDarclee.ro